



(*)Facultade de Educación e Traballo Social

Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaje y Procesos Cognitivos

Subjects			
Year 1st			
Code	Name	Quadmester	Total Cr.
O05M053V01101	Learning Difficulties and Intervention Based on Coding Processes	1st	3
O05M053V01102	Learning Difficulties and Intervention Based on Attention and Planning Processes	1st	3
O05M053V01103	Learning Difficulties in the Reading Process	1st	3
O05M053V01104	Learning Difficulties and Cognitive Strategies	1st	3
O05M053V01105	Measurement Techniques of Reading Processes	1st	3
O05M053V01106	Motricity and Difficulties in Learning at School	1st	3
O05M053V01107	Regulatory Function of Language, Cognitive Processes and Learning Difficulties	1st	3
O05M053V01108	Initiation to Research in Educational Psychology	1st	3
O05M053V01109	Research Methods and Designs in Educational Psychology	1st	3
O05M053V01110	Using ICTs to Search, Manage and Code information	1st	3
O05M053V01201	Learning Difficulties in Writing and Calculating	2nd	3
O05M053V01202	Motivational Processes and Learning Difficulties	2nd	3
O05M053V01203	Learning Difficulties, CI and Instrumental Enrichment	2nd	3
O05M053V01204	Self-Regulation and Learning Difficulties	2nd	3
O05M053V01205	Quantitative Research Techniques and Data Analysis	2nd	3

O05M053V01206	Qualitative Research Techniques and Data Analysis	2nd	3
O05M053V01207	Final Year Dissertation	2nd	12

IDENTIFYING DATA**Dificultades de Aprendizaxe e Intervención Baseada nos Procesos de Codificación**

Subject	Dificultades de Aprendizaxe e Intervención Baseada nos Procesos de Codificación			
Code	O05M053V01101			
Study programme	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinator	Rodríguez Enríquez, Mónica			
Lecturers	Rodríguez Enríquez, Mónica			
E-mail	monica.rodriguez.enriquez@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/masteraprendizaje/			
General description	Esta materia forma parte do módulo de Formación en procesos cognitivos e dificultades da aprendizaxe. Considera o interese crecente que pola conduta, a cognición, a aprendizaxe, a memoria, a percepción, o pensamento, a linguaxe, a emoción e a conciencia teñen as neurociencias. A súa fusión coa bioloxía celular e molecular, coa conduta e a mente e a ciencia do encéfalo. A acción do encéfalo subxace a toda conduta, tal como comer, andar, nadar, pensar, ler ou crear unha obra de arte. En definitiva, as funcións da mente. Os trastornos do comportamento que caracterizan á enfermidade mental podería entenderse como alteracións da función cerebral. Neste contexto analízanse relacións cerebro-mente-conduta e os diversos modelos explicativos (Werniche-Lincheim, Werniche-Geschwind, Luria, Mesulam, Damasio) das funcións mentais que posibilitan e dos efectos do dano sobre elas. Céntrase a materia na análise dos modelos dos procesos cognitivos de codificación; a súa relación co logro escolar; deseño, aplicación de programas de intervención e avaliación da súa eficacia para a mellora nos dominios da aprendizaxe, así como dos procesos cognitivos subxacentes e daqueles outros que regulan a súa actuación.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)

C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación
D2	Deseñar proxectos de forma autónoma
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.
D4	Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
D5	Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
D6	Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos de codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe	A1		C1	
Coñecer as distintas condicións experimentais da investigación nos procesos de codificación	A1 A2		C2	
Deseñar programas educativos baseados nos procesos de codificación e aplicalos de acordo ás condicións experimentais establecidas	A2	B1 B5	C3	D2 D3 D4 D5 D6
Sintetizar nun documento os principais resultados obtidos na aplicación dos programas de codificación	A3	B2	C4 C5	D1
Sintetizar nun documento os principais resultados obtidos na aplicación conforme ás condicións do deseño, valorando a súa aportación ao coñecemento actual	A3 A4	B2 B3	C4 C5	D1
Avaliar os resultados dos programas aplicados nas diferentes situacións e valorar o logro académico en función do coñecemento actual	A3		C2 C3	D2
Difundir os coñecementos e resultados das investigacións aos restantes investigadores, mediante a participación en congresos e eventos científicos	A5	B4	C4 C5 C6	D6

Contidos

Topic	
Neuropsicoloxía e educación. Cerebro, mente e cultura	Modularidad dos procesos cognitivos O cerebro que fala. Trastornos. Afasias O cerebro que le. Trastornos. Alexias O cerebro que escribe. Trastornos. Agrafias
Codificación da información: Representación, Operacións e Tipos	Memoria de Traballo e MLP. Niveis e contido da información. Tipo Simultáneo e Sucesivo
Codificación da información: Avaliación	Medidas do procesamiento simultáneo e sucesivo. Relacións co logro académico
Codificación da información: Intervención	Sistemas PREPs de intervención en procesos cognitivos de codificación

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5
Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Obradoiro	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe

Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.
-------------------	--

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Tests	Description
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos relacionados cos contidos /ou procedementos do módulo correspondente

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	A1 A2 A3 A4	B2 C4	C1 D3 D4	D2
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	A1 A2 A3	B1 B2 C2	C1 C2 D3	D1 D2
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración e presentación escrita e oral de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente e derivados do traballo autónomo	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C2 C3 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Other comments on the Evaluation

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

- Bueno-Torrens, D., **Neurociencia aplicada a la educación**, Síntesis, 2019
- Das, J.P., Naglieri, J. A. y Kirby, J. R., **Codification of information. In Assessment of Cognitive Process: The PASS theory of intelligence (pp.56-79)**, Allin and Bacon, 1994
- Deaño, M., **Programa de Recuperación y Enriquecimiento PASS-Matemático (PREP-M). Un programa cognitivo para alumnos con necesidades educativas**, 2006
- Siegel, D. J. y Payne, T., **El cerebro del niño**, 7a ed, Alba., 2013
- Silva, M.L. y Deaño, M., **Implante coclear y mejora del procesamiento sucesivo en deficientes auditivos.**, 2007

Silva, M. L. y Deaño, M., **Procesamiento cognitivo en estudiantes con y sin deficiencia auditiva.**, 2008

Smith, E. E. y Kosslyn, S. M., **Procesos cognitivos: modelos y bases neurales.**, Prentice-Hall, 2008

Complementary Bibliography

Caballero, M., **Neuroeducación de profesores y para profesores**, Pirámide, 2017

Oakley, B., Rogowsky, B., & Sejnowski, T. , **Uncommon sense teaching: Practical insights in brain science to improve learning**, TarcherPerigee, 2021

Oakley, B., & Sejnowski, T. J. , **Aprender a aprender: Cómo tener éxito en la escuela sin pasarte todo el día estudiando.**, Ediciones Obelisco, 2021

Recomendacións

Other comments

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

Esta materia forma parte do proxecto de innovación docente da Facultade de Educación e Traballo Social

IDENTIFYING DATA**Dificultades de Aprendizaxe e Intervención Baseada nos Procesos de Atención e Planificación**

Subject	Dificultades de Aprendizaxe e Intervención Baseada nos Procesos de Atención e Planificación			
Code	O05M053V01102			
Study programme	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinator	García Señorán, María del Mar			
Lecturers	García Señorán, María del Mar			
E-mail	msenoran@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/masteraprendizaje/			
General description	Esta materia forma parte do módulo de Formación en procesos cognitivos e dificultades da aprendizaxe. Considera o interese crecente que pola conduta, a cognición, a aprendizaxe, a memoria, a percepción, o pensamento, a linguaxe, a emoción e a conciencia teñen as neurociencias. A súa fusión coa bioloxía celular e molecular, coa conduta e a mente e a ciencia do encéfalo. A acción do encéfalo subxace a toda conduta, tal como comer, andar, nadar, pensar, ler ou crear unha obra de arte. En definitiva, as funcións da mente. Os trastornos do comportamento que caracterizan á enfermidade mental podería entenderse como alteracións da función cerebral. Neste contexto analízanse relacións cerebro-mente-conduta e os diversos modelos explicativos das funcións mentais que posibilitan e dos efectos do dano sobre elas. Céntrase esta materia na análise dos modelos dos procesos cognitivos de atención e planificación; a súa relación co logro escolar; deseño, aplicación de programas de intervención e avaliación da súa eficacia para a mellora nos dominios da aprendizaxe, así como dos procesos cognitivos subxacentes.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)

C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación
D2	Deseñar proxectos de forma autónoma
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.
D4	Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
D5	Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
D6	Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Coñecer as distintas condicións experimentais da investigación nos procesos cognitivos de atención e planificación	A1 A2		C2	
Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos de atención e planificación e as súas relacións coas dificultades de aprendizaxe	A1		C1	
Deseñar programas de intervención en atención e planificación e aplicalos conforme ás condicións experimentais establecidas	A2	B1 B5	C3	D2 D3 D4 D5 D6
Sintetizar nun documento os principais resultados obtidos na aplicación dos programas, conforme ás condicións do deseño e valorando a súa achega ao coñecemento actual	A3	B2	C4 C5	D1
Avaliar os resultados dos programas de intervención en atención e planificación	A3		C2 C3	D2
Difundir aos seus colegas, mediante comunicacións en congresos, os principais resultados das súas investigacións ou reflexións	A4 A5	B3 B4	C4 C5 C6	D1 D3 D6
Aplicar os resultados obtidos a situacións de dificultades nos procesos de atención e planificación	A5		C2 C4	D4 D6

Contidos

Topic	
Proceso de Atención e Planificación	Conceptualización e modelos Atención, aprendizaxe e rendemento académico Planificación, aprendizaxe e rendemento académico
Neuropsicoloxía da atención e planificación. Cerebro, mente e cultura.	Modularidad dos procesos cognitivos O cerebro que fala. Trastornos. Afasias O cerebro que le. Trastornos. Alexias O cerebro que escribe. Trastornos. Agrafias
Avaliación dos procesos de Atención e Planificación	Valoración e medición do proceso de atención e o seu correlato co logro escolar Valoración e medición do proceso de planificación e o seu correlato co logro escolar
Intervención nos procesos de Atención e Planificación	Revisión e análise das intervencións máis actuais nos procesos de Atención e Planificación Deseño de investigacións no ámbito dos procesos de Atención e Planificación

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5
Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Obradoiro	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos baixo as directrices e supervisión da docente. Realizarase tanto de xeito individual como empregando técnicas grupais participativas, pode estar contextualizado no APS 'Educa na diversidade, transforma a sociedade'

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Tests	Description
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos relacionados cos contidos ou procedementos do módulo correspondente

Avaliación		Qualification	Training and Learning Results			
	Description		A1	B2	C1	D2
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	A2 A3 A4		C4	D3 D5
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	A1 A2 A3	B1 B2	C1 C2 C3	D1 D2 D3
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración e presentación escrita e oral de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente e derivados do traballo autónomo	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C2 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Other comments on the Evaluation

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Álvarez, L., González-Castro, P., Soler, E., González-Pienda, J.A. y Núñez, J.C. (Coord.), **Aprender a atender (un enfoque aplicado)**, CEPE, 2004

Das, J.P., Kar, B.C., y Parrila, R.K., **Planificación cognitiva : bases psicológicas de la conducta inteligente.**, Paidós, 1998

Deaño, M., **D.N. : CAS (Das-Naglieri : sistema de evaluación cognitiva): Adaptación española**, Gersam, 2005

García-Señorán, M.M, González, S.G. y Ramalho, J., **PIHA (Programa de intervención en las habilidades atencionales). En M. Deaño (Ed.), La función de apoyo educativo inclusivo para afrontar las dificultades en el aprendizaje (pp. 59-74).**, Asociación Española de Educación Especial., 2007

Naglieri, J.A. y Das, J.P., **Planning, Attention, Simultaneous, Successive Theory: A Revision of the Concept of Intelligence. En D.P. Flanagan y P.L. Harrison (Ed.), Contemporary Intellectual Assessment. Theories, Tests and Issue**, Guildord Publications., 2005

Smith, E. E. y Kosslyn, S.M., **Procesos cognitivos: modelos y bases neurales.**, Prentice-Hall, 2008

Complementary Bibliography

García-Señorán, M., Tellado, F., Rodríguez, J.L., Iglesias-Sarmiento, V., González, S., Conde, A., Ares., **Afilas la mente como herramienta del pensar. Evaluación e interpretación de las dificultades de aprendizaje y los trastornos del neurodesarrollo desde el modelo PASS. En A. Dosil (pp.185-200)),** Servicio de publicaciones de la UVigo, 2021

Gómez León, María Isabel, **TDAH Y FUNCIONES EJECUTIVAS. DE LA NEUROCIENCIA AL AULA**, PIRÁMIDE, 2022

Guerrero, R., **Trastorno por Déficit de Atención con Hiperactividad**, Editorial Planeta, 2016

Jarque, J, **Intervención educativa en el TDAH**, CCS, 2020

Recomendacións

Other comments

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA**Dificultades de Aprendizaxe no Proceso Lector**

Subject	Dificultades de Aprendizaxe no Proceso Lector			
Code	O05M053V01103			
Study programme	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Dpto. Externo Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinator	Tellado González, Fernando			
Lecturers	Fernández Cueli, Marisol González Castro, María Paloma Tellado González, Fernando			
E-mail	ftellado@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/masteraprendizaje/			
General description	Na materia de dificultades de aprendizaxe no proceso lector trataremos sobre o funcionamento dos diferentes procesos psiconeurolóxicos que subayacen á lectura e poden explicar o acto lector e as súas dificultades. Así mesmo trataremos aspectos da avaliación e a intervención coa finalidade solucionar as posibles dificultades lectoras de nenos e nenas no contexto escolar			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code				
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.			
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.			
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.			
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.			
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.			
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe			
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.			
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral			
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.			
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.			
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe			
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos			
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)			
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA			
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto			
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos			
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación			

D2	Deseñar proxectos de forma autónoma
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.
D4	Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
D5	Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
D6	Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia				
Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos implicados na lectura e as súas relacións cos procesos cognitivos	A1	C1		
Coñecer as distintas condicións experimentais da investigación en lectura	A1 A2	C2		
Deseñar programas de instrución lectora e aplicalos conforme ás condicións experimentais establecidas	A2	B1 B5	C3	D2 D3 D4 D5 D6
Sintetizar nun documento os principais resultados obtidos na aplicación, conforme ás condicións do deseño, valorando a súa aportación ao coñecemento actual	A3	B2 B4 B5	C5	D1
Avaliar os resultados dos programas lectores aplicados en termos do coñecemento actual	A2		C2 C3	D2
Difundir aos seus colegas, mediante comunicacións en congresos, os principais resultados das súas investigacións ou reflexións.	A4 A5	B3 B4	C4 C5 C6	D1 D3 D6
Aplicar os resultados obtidos a situacións de dificultades lectoras	A5		C2 C4	D4 D6

Contidos	
Topic	
Procesos neuropsicolóxicos implicados na lectura	Procesos perceptivos, léxicos, sintácticos e semánticos
	Cómo deben ser avaliadas e qué instrumentos se deben empregar
Avaliación das dificultades lectoras	
Intervención nas dificultades lectoras	Intervención nos procesos perceptivos, léxicos, sintácticos e semánticos

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5
Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53
*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.			

Metodoloxía docente	
	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Obradoiro	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Tests	Description

Avaliación						
	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	A1 A2 A3 A4	B2 	C1 C4 	D2 D3 D5
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	A1 A2 A3	B1 B2 C3	C1 C2 C3	D1 D2 D3
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración e presentación escrita e oral de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente e derivados do traballo autónomo	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C2 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Other comments on the Evaluation

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Cuetos, F., **Psicología de la Lectura**, Wolters Kluwer, 2013

García Madruga, J., **Lectura y Conocimiento**, Pirámide, 2006

Molina, S., **Psicopedagogía de la lengua escrita VI: lectura**, Pirámide, 2008

Vieiro, P., **Psicología de la lectura**, Pearson, 2005

Complementary Bibliography

Recomendacións

Other comments

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA**Dificultades de Aprendizaxe e Estratexias Cognitivas**

Subject	Dificultades de Aprendizaxe e Estratexias Cognitivas			
Code	O05M053V01104			
Study programme	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinator	Iglesias Sarmiento, Valentín			
Lecturers	Alfonso Gil, Sonia Iglesias Sarmiento, Valentín			
E-mail	visarmiento@uvigo.gal			
Web	http://http://webs.uvigo.es/masteraprendizaje/			
General description	Nesta materia preténdese abordar o ámbito das Dificultades de Aprendizaxe desde a perspectiva das estratexias cognitivas de aprendizaxe. Concretamente, abórdanse contidos referentes á súa natureza, aos instrumentos para a súa avaliación, aos modelos máis relevantes para a súa instrución, facendo referencia, ao mesmo tempo, aos principais resultados da investigación neste campo			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación
D2	Deseñar proxectos de forma autónoma
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.

- D4 Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
- D5 Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
- D6 Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos e das estratexias que inciden neles.	A1		C1	
Coñecer as distintas condicións experimentais da investigación en estratexias cognitivas	A1 A2		C2	
Deseñar programas de instrución en estratexias cognitivas e aplicalos conforme ás condicións experimentais establecidas	A2	B1 B5	C3	D2 D3 D4 D5 D6
Sintetizar nun documento os principais resultados obtidos na aplicación, conforme ás condicións do deseño, valorando a súa aportación ao coñecemento actual	A3	B2	C4 C5	D1
Avaliar os resultados dos programas en estratexias cognitivas aplicados en termos do coñecemento actual	A3		C2 C3	D2
Difundir aos seus colegas, mediante comunicacións en congresos, os principais resultados das súas investigacións ou reflexións	A4 A5	B3 B4	C4 C5 C6	D1 D3 D6
Aplicar os resultados obtidos a situacións de dificultades de aprendizaxe	A5		C2 C4	D4 D6

Contidos

Topic	
Natureza e clases de estratexias de aprendizaxe	Rasgos básicos das estratexias. Clasificacións centradas en procesos, contidos curriculares ou outros criterios
Necesidade das estratexias no contexto dos alumnos con dificultades de aprendizaxe	Alumnos estratéxicos vs. non estratéxicos. O papel das estratexias nas dificultades de aprendizaxe.
Ensino das estratexias. Modelos instrucionales	Enfoques e procedementos de intervención educativa en estratexias. Compoñentes principais da instrución de estratexias
Resultados da investigación	Resultados máis relevantes no impacto das estratexias sobre a actividade de aprendizaxe. Investigacións emblemáticas
Instrumentos de avaliación no ámbito das estratexias cognitivas	Instrumentos específicos e de amplo espectro
Intervención estratéxica na aula: estratexias de adquisición, personalización, recuperación, transfer e avaliación	Procedementos de intervención estratéxica nos procesos de aprendizaxe

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	3	0	3
Traballo tutelado	7	0	7
Seminario	7	0	7
Obradoiro	5	0	5
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante
Seminario	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Obradoiro	Actividades enfocadas á análise de artigos científicos, casos e sistemas de avaliación e intervención

Atención personalizada

Methodologies	Description
---------------	-------------

Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Seminario	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Tests	Description
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos relacionados cos contidos ou procedementos do módulo correspondente

Avaliación						
	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante	40	A1 A2 A3	B1 B2 C3	C1 C2 D3	D1 D2 D3
Obradoiro	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outros materiais relacionados coa materia	20	A1 A2 A3 A4	B2 C2	C1 D2 D3 D5	D2 D3 D5
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Procura e análise de artigos científicos ou casos. Coñecemento e valoración crítica de sistemas de avaliación e intervención	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C2 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Other comments on the Evaluation

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Beltrán Llera, J. A., **Procesos, estrategias y técnicas de aprendizaje.**, Síntesis, 1998

Beltrán Llera, J. A. (1998), **Estrategias de aprendizaje en sujetos CDA.** En Víctor Santiuste Bermejo y Jesús A. Beltrán Llera: **Dificultades de aprendizaje**, Síntesis, 1998

Núñez Pérez, J. C y otros, **Estrategias de aprendizaje, autoconcepto y rendimiento académico**, 1998

Lozano Fernández, Luis y otros, **Las estrategias de aprendizaje en los planes de acción tutorial.**, 2001

Complementary Bibliography

Recomendacións

Other comments

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA				
Técnicas de Medida dos Procesos Lectores				
Subject	Técnicas de Medida dos Procesos Lectores			
Code	O05M053V01105			
Study programme	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Dpto. Externo Psicología evolutiva e comunicación			
Coordinator	Tellado González, Fernando			
Lecturers	Peralbo Uzquiano, Manuel Tellado González, Fernando			
E-mail	ftellado@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/masteraprendizaje/			
General description	Con esta materia preténdese que os estudantes coñezan as técnicas de medida dos procesos lectores nos escolares, detectando as deficiencias para o seu posterior tratamento e corrección. E familiarícese cos instrumento de medida e detección das deficiencias lectoras			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación
D2	Deseñar proxectos de forma autónoma
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.

- D4 Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
D5 Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
D6 Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Comprender e manexar as técnicas de medida dos procesos lectores	A1	B1	C1	
Coñecer as distintas condicións experimentais da investigación lectora	A1 A2		C2	
Deseñar programas para medir os procesos lectores e aplicalos conforme ás condicións experimentais establecidas	A2	B1 B5	C3	D2 D3 D4 D5 D6
Sintetizar nun documento os principais resultados obtidos na aplicación, conforme ás condicións do deseño, valorando a súa aportación ao coñecemento actual	A3	B2	C4 C6	D1
Avaliar os resultados dos programas lectores aplicados en termos do coñecemento actual	A3		C2 C3	D2
Difundir aos seus colegas, mediante comunicacións en congresos, os principais resultados das súas investigacións ou reflexións	A4 A5	B3 B4	C4 C5 C6	D1 D3 D6
Aplicar os resultados obtidos a situacións de dificultades lectoras	A5		C2 C4	D4 D5 D6

Contidos

Topic	
Avaliación do proceso lector	Compoñentes de avaliación. Modalidades de avaliación. Estadios de avaliación. Factores que inflúen no proceso lector.
Probas de avaliación lectora	Tipos de probas. Elementos constitutivos das probas. Probas en papel impreso e informatizadas.
Investigación para a medición dos procesos lectores	Deseño da investigación, elaboración e avaliación de resultados de investigación. Redacción do informe e difusión dos resultados.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5
Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Obradoiro	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Tests	Description
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos relacionados cos contidos ou procedementos do módulo correspondente

Avaliación							
	Description	Qualification	Training and Learning Results				
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	A1 A2 A3 A4	B2	C1 C4	D2 D3 D5	
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	A1 A2 A3	B1 B2	C1 C2 C3	D1 D2 D3	
Informe de prácticas, prácticumestudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo e prácticas externascorrespondente e derivados do traballo autónomo	Elaboración e presentación escrita e oral de informes, por parte dos prácticumestudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo e prácticas externascorrespondente e derivados do traballo autónomo	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6	

Other comments on the Evaluation

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Cuetos, F., **Psicología de la lectura**, Wolters Kluwer, 2013

Cuetos, F., Rodríguez, B. y Ruano, E., **PROLEC-R, Batería de Evaluación de los Procesos Lectores Revisada**, TEA, 2007

Selles P. Martínez, T Vidal-Abarca, E. y Gilabert, R., **Batería de inicio de la lectura para niños de 3-6 años**, ICCE, 2008

Vidal-Abarca, R. Gilabert, T Martínez T. Selles, S. Abad, N y Ferrer, C., **Test de Estrategias de Comprensión**, ICCE, 2008

Complementary Bibliography

Recomendacións

Other comments

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA**Motricidade e Dificultades de Aprendizaxe Escolar**

Subject	Motricidade e Dificultades de Aprendizaxe Escolar			
Code	O05M053V01106			
Study programme	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Psicología evolutiva e comunicación			
Coordinator	Dosil Díaz, Joaquín			
Lecturers	Dosil Díaz, Joaquín			
E-mail	jdosil@uvigo.es			
Web	http://www.uvigo.es/masteraprendizaje			
General description	Con esta materia preténdese que os estudantes comprendan a influencia da motricidade no desenvolvemento neuromotor e as aprendizaxes escolares, que empreguen instrumentos de avaliación adecuados e sexan competentes no deseño de programas de intervención en motricidade			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code				
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.			
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.			
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.			
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.			
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.			
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe			
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.			
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral			
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.			
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.			
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe			
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos			
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)			
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA			
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto			
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos			
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación			
D2	Deseñar proxectos de forma autónoma			
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.			
D4	Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade			

D5 Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación

D6 Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Comprender a natureza influente da motricidade no desenvolvemento neuromotor e nas aprendizaxes escolares	A1		C1	
Coñecer as distintas condicións experimentais da investigación en motricidade humana	A1 A2		C2	
Deseñar programas de intervención en motricidade e aplicalos conforme ás condicións experimentais establecidas	A2	B1 B5	C3	D2 D3 D4 D5 D6
Sintetizar nun documento os principais resultados obtidos na aplicación, conforme ás condicións do deseño, valorando a súa achega ao coñecemento actual	A3	B2 B4 B5	C5	D1
Avaliar os resultados dos programas de intervención en motricidade aplicados en termos do coñecemento actual	A3		C2 C3	D2
Difundir aos seus colegas, mediante comunicacións en congresos, os principais resultados das súas investigacións ou reflexións	A4 A5	B3 B4	C4 C5 C6	D1 D3 D6
Aplicar os resultados obtidos a situacións de dificultades de motricidade e analizar a súa repercusión nas aprendizaxes escolares	A5		C2 C4	D4 D6

Contidos

Topic	
Explicación das dificultades de aprendizaxe debidas ás dificultades en motricidade.	O desenvolvemento psicomotor. Dificultades de aprendizaxe asociadas á motricidade. Areas de investigación.
Deseño da investigación en motricidade.	Os diferentes tipos de investigación.
Elaboración e avaliación de resultados de investigación.	A análise dos datos a través do SPSS.
Informe, discusión e difusión dos resultados e conclusións obtidas.	As fontes primarias, secundarias e terciarias. Os artigos científicos. As revistas científicas.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5
Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Obradoiro	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Tests	Description

Avaliación						
	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	A1 A2 A3 A4	B2 	C1 C4 	D2 D3 D5
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	A1 A2 A3	B1 B2 	C1 C2 C3	D1 D2 D3
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración e presentación escrita e oral de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente e derivados do traballo autónomo	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C2 C3 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Other comments on the Evaluation

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Castañar, M., **Manifestaciones básicas de la motricidad.**, 1, U. Lleida, 2006

Dosil, J., **psicología de la actividad Física y del Deporte**, 2, McGraw-Hill, 2008

Pastor, J.L., **Motricidad, ámbitos y técnicas de intervención**, 1, U. Alcala, 2007

Recomendacións

Other comments

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA**Función Reguladora da Linguaxe, Procesos Cognitivos e Dificultades de Aprendizaxe**

Subject	Función Reguladora da Linguaxe, Procesos Cognitivos e Dificultades de Aprendizaxe			
Code	O05M053V01107			
Study programme	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinator	Conde Rodríguez, María Ángeles			
Lecturers	Conde Rodríguez, María Ángeles			
E-mail	angelesconde@uvigo.gal			
Web	http://masteraprendizaje.webs.uvigo.es/			
General description	O obxectivo desta materia está orientado ao estudo da linguaxe e, en concreto, á súa función na regulación da actividade cognoscitiva. Partiremos das concepcións de Vygotski e A. R. Luria e trataremos de mostrar de que xeito poden ser incorporadas as habilidades lingüísticas á avaliación e intervención das funcións psicolóxicas superiores. Trataremos de profundar nos orzamentos teóricos e metodolóxicos que explican a transición da heterorregulación á autorregulación da acción por medio da linguaxe. Centraremos na formas específicas de utilización da linguaxe nos contextos educativos, tratando de mostrar como este se converte nunha ferramenta de aprendizaxe, planificación e toma de conciencia fundamental para o desenvolvemento humano			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación

D2	Deseñar proxectos de forma autónoma
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.
D4	Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
D5	Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
D6	Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Comprender a natureza reguladora da linguaxe e a súa incidencia nos procesos cognitivos.	A1		C1	
Saber analizar estrutural e funcionalmente a linguaxe e establecer relacións cos procesos cognitivos dende unha perspectiva psicolóxica e das Ciencias da Linguaxe	A2	B1	C1	
	A3		C2	
Análise, Síntese, Avaliación e interpretación dos datos derivados de investigacións e programas de intervención	A3	B2	C1	
			C2	
			C3	
Deseñar programas de control verbal da conducta e aplicalos conforme ás condicións experimentais establecidas.		B5	C3	D2
				D4
				D5
Avaliar os resultados destes programas aplicados en termos do coñecemento actual.	A3		C2	
			C3	
Difundir aos seus colegas, mediante comunicacións en congresos, os principais resultados das súas investigacións ou reflexións	A4	B3	C4	D1
		B4	C5	D3
			C6	D6
Aplicar os resultados obtidos a situacións de dificultades aprendizaxe	A5		C2	D4
			C4	D6

Contidos

Topic	
Funcións da linguaxe e procesos cognitivos	Función representativa. Función conativa. Función expresiva. Función metalingüística. Función reguladora. Da heterorregulación e autorregulación
O problema das unidades da linguaxe	O morfema, palabra, a frase e a oración. Estruturas gramaticais/agramaticais, aceptables/inaceptables. As relacións paradigmáticas e sintagmáticas
Dificultades de aprendizaxe e regulación verbal do comportamento	Análise das intervencións en dificultades de regulación verbal da conducta e da interiorización do fala.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5
Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor do contido principal dos temas
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema
Obradoiro	Entrevistas que o estudiantado mantén co profesorado para asesoramento, desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Tests	Description

Avaliación						
	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula.	20	A1 A2 A3 A4	B2 C4	C1 D3 D5	D2
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula	40	A1 A2 A3	B1 B2 C3	C1 C2 D3	D1 D2
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración e presentación oral e escrita dos informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e /ou procedementos do módulo correspondente e derivados do traballo autónomo	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C2 C3 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Other comments on the Evaluation

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Díaz, R. y Berk, I., **Private Speech: From Social Interaction to Self-Regulation.**, Lawrence Erlbaum Associates, Publishers., 1992

Luria, A.R., **Conciencia y lenguaje**, Visor, 1984

Vygotsky, L., **Pensamiento y lenguaje**, La Pléyade., 1977

Winsler, A., Fernyhough, Ch. y Montero, **Private speech, executive functioning, and the development of self-regulation**, Cambridge University Press, 2009

Complementary Bibliography

Cuskelly, M., Zhang, A. y Gilmore, L. A., **The importance of self-regulation in young children with Down syndrome.**, 1998

Díaz, R.M y Padilla, K. A., **Teoría e investigación empíricas sobre el lenguaje privado**, 1985

Fernyhough Ch. y Fradley, E., **Private speech on an executive task: relations with task difficulty and task performance.**, 2005

Karmiloff-Smith, A., **Más allá de la modularidad**, Alianza, 1994

Manfra, L. y Winsler, A., **Preschool children's awareness of private speech.**, 2006

San Martín, C., **Acerca de la función intelectual del lenguaje**, 2006

Wertsch, J. V., **La formación social de la mente**, Paidós, 1988

Whitebread, D. y Basilio, M., **Emergencia y desarrollo temprano de la autorregulación en niños preescolares.**, 2012

Winsler, A. , De León, J. Wallace, B.A., Carlton, M. P. y Willson-Quayle, **Private speech in preschool children: developmental stability and change, across-task consistency, and relations with classroom behaviour**, Winsler, A. , Manfra.L. y Díaz R.M., **Should I let them talk? Private speech and task performance among preschool children with and without behavior problems.**, 2007

Winsler, A. Abar, B. Feder, M., Schunn, C. D. y Alarcón, D, **Private Speech and Executive Functioning among High-Functioning Children with Autistic Spectrum Disorder**, 2007

Winsler, A., Díaz,R.M., Atencio, D.J.,McCarthy,E.M. y Adams, L., **Verbal Self-regulation over Time in Preschool Children at Risk for Attention and Behavior Problems.**, 2000

Winsler, A.y Naglieri, J., **Overt and Covert Verbal Problem-Solving Strategies: Developmental trends in use, awareness, and relations with task performance in children aged 5 to 17.**, 2003

Recomendacións

Other comments

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA**Iniciación á Investigación en Psicoloxía Educativa**

Subject	Iniciación á Investigación en Psicoloxía Educativa			
Code	O05M053V01108			
Study programme	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinator	González González, Salvador Guillermo			
Lecturers	García Señorán, María del Mar González González, Salvador Guillermo			
E-mail	salva@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/masteraprendizaje/			
General description	Nesta materia preténdese introducir aos estudantes no proceso de investigación psicoeducativa, incidindo especialmente na investigación cuantitativa. Inténtase ademais pór especial relevancia no estudo dos deseños e nos procedementos para a elaboración de informes de investigación científica.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code				
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.			
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.			
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.			
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.			
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.			
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe			
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.			
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral			
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.			
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.			
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe			
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos			
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)			
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA			
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto			
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos			
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación			
D2	Deseñar proxectos de forma autónoma			
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.			

- D4 Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
- D5 Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
- D6 Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Profundizar en cuestións epistemolóxicas relevantes para a investigación psicoeducativa que posibiliten ao alumnado entendela como unha actividade de construción de coñecemento.	A1 A2		C1	
Coñecer e aplicar estratexias de investigación en psicoloxía da educación e valorar a súa utilidade para o avance do coñecemento nesta área	A2 A3	B1 B2	C2 C4	D2
Identificar posibles problemas de investigación e saber elixir o método máis adecuado así como o tipo de análise que debe realizarse	A5	B1 B5	C3	D2 D3 D4 D5
Desenvolver capacidades de comunicación orais e escritas que permitan a transmisión de coñecementos, reflexións e argumentos á comunidade científica e á sociedade en xeral.	A4	B3 B4	C4 C5 C6	D1 D3 D6
Desenvolver habilidades de traballo en equipo e entender a investigación como un espazo para crear coñecemento.	A3 A5	B4	C4 C5 C6	D1 D3 D4 D5 D6

Contidos

Topic	
O proceso de investigación psicoeducativa	O método científico. Investigación cuantitativa versus cualitativa. Fases xerais dunha investigación Psicoeducativa
Técnicas e deseños de investigación psicoeducativa.	Búsqueda de datos. Muestreo. Variables. Recollida de datos. Análise de datos. Deseños de Investigación.
Os informes de Investigación.	Estructura. Normas para redacción de Informes e procedemento para a súa publicación

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5
Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Obradoiro	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Tests	Description
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos relacionados cos contidos ou procedementos do módulo correspondente

Avaliación

Description		Qualification	Training and Learning Results			
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	A1 A2 A3 A4	B2	C1 C4	D2 D3 D5
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	A1 A2 A3	B1 B2	C1 C2 C3	D1 D2 D3
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración e presentación escrita e oral de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente e derivados do traballo autónomo	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C2 C3 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Other comments on the Evaluation

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Arce, C., y Real, E., **Introducción al análisis estadístico con SPSS para Windows**, PPU, 2001

Belmonte, M., **Enseñar a Investigar. Orientaciones prácticas.**, Mensajero., 2002

Bisquerra, R., **Métodos de investigación educativa.**, CEAC, 1989

Fontes, S., García, C. Garriga, A.J., Pérez-Llantada, M.C. y Sarriá, E., **Diseños de Investigación en Psicología.**, UNED, 2002

García, J. L., González, M. A. y Ballesteros, B., **Introducción a la Investigación en educación I y II.**, UNED, 2001

Pereda, S., **Psicología experimental. I. Metodología.**, Pirámide, 1987

Complementary Bibliography

Kemmis, S., y McTaggart, R., **Cómo planificar la investigación-acción.**, Laertes, 1988

Martins, C., **Manual de análise de dados quantitativos com recurso ao IBM SPSS**, Psiquilibrios, 2011

<http://nereida.deioc.ull.es/~pcgull/ihiu01/cdrom/spss/contenido/spss.html>, **Análisis Estadístico con SPSS**,

Recomendacións

Other comments

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA**Métodos e Deseños de Investigación en Psicoloxía Educativa**

Subject	Métodos e Deseños de Investigación en Psicoloxía Educativa			
Code	O05M053V01109			
Study programme	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Dpto. Externo Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinator	Alfonso Gil, Sonia			
Lecturers	Alfonso Gil, Sonia Pinto Moreira Diniz, Antonio Augusto			
E-mail	soalgi@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/masteraprendizaje/			
General description	¿En que consiste unha investigación en Psicoloxía Educativa? ¿A que nos estamos a referir cando falamos de método e metodoloxías? ¿Son o mesmo? ¿Como é tratada a información nun traballo de investigación? Nesta materia daranse, para a súa análise crítica, múltiples respostas aos interrogantes anteriores e aínda buscaranse outras dende enfoques alternativos, que propicien unha re-construción crítica, fundada e coherente da realidade educativa dende os diversos paradigmas científicos.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code				
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.			
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.			
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.			
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.			
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.			
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe			
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.			
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral			
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.			
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.			
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe			
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos			
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)			
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA			
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto			
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos			

D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación
D2	Deseñar proxectos de forma autónoma
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.
D4	Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
D5	Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
D6	Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Coñecer e comprender as características fundamentais dos métodos e deseños de investigación enA1 psicoloxía da educación	C1			
Valorar as vantaxes e limitacións dos distintos métodos e deseños en psicoloxía da educación	A1 A2	B1	C2	D4
Formular problemas de investigación seleccionando a metodoloxía adecuada e planificar as distintas fases da investigación	A2 A3	B1 B2 B3 B4 B5	C2 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6
Utilizar metodoloxías, procedementos e instrumentos de investigación psicoeducativa	A2	B1 B5	C2 C3	D4 D5 D6
Coñecer e empregar de forma rigorosa e con criterio científico os informes de investigación	A3 A4 A5	B1 B2 B5	C5	D1 D6

Contidos

Topic	
Deseños en investigación cualitativa e cuantitativa	Modelos e diferentes deseños de investigación
Modelos en investigación cuantitativa	Modelos experimentales e cuasi experimentales en investigación cuantitativa
Modelos en investigación cualitativa	Modelos de investigación cualitativa: evolutivos e outros

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5
Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Obradoiro	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Tests	Description

Avaliación						
	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	A1 A2 A3 A4	B2	C1 C4	D2 D3 D5
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	A1 A2 A3	B1 B2	C1 C2 C3	D1 D2 D3
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración e presentación escrita e oral de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente e derivados do traballo autónomo	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C2 C3 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Other comments on the Evaluation

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Arnal, J.; Del Rincón, D. y Latorre, A., **Bases metodolóxicas da investigación educativa.**, Experiencia, 2003

McMillan, J. y Schumacher, S., **Investigación educativa: una introducción conceptual.**, Pearson., 2005

Woolfolk, A., **Psicología educativa.**, Prentice Hal, 2006

Complementary Bibliography

Recomendacións

Other comments

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA**Utilización das TICs para a Búsqueda, Xestión e Codificación da Información**

Subject	Utilización das TICs para a Búsqueda, Xestión e Codificación da Información			
Code	O05M053V01110			
Study programme	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinator	Raposo Rivas, Manuela			
Lecturers	Alonso Ferreiro, Almudena Raposo Rivas, Manuela			
E-mail	mraposo@uvigo.gal			
Web				
General description	A materia procura abordar como o desenvolvemento tecnolóxico e as novas formas de acceder á información e realizar comunicación están configurando un novo escenario para a investigación científica e, en concreto, para a investigación educativa. Así, abordaranse as principais utilidades das TIC, se exemplificará o seu uso e manexaranse como apoio ao proceso de investigación tanto na procura como na xestión e codificación da información.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code				
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.			
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.			
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.			
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.			
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.			
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe			
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.			
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral			
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.			
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.			
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe			
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos			
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)			
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA			
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto			
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos			
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación			

D2	Deseñar proxectos de forma autónoma
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.
D4	Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
D5	Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
D6	Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Recoller información de xeito sistemático e relacionala de maneira significativa (facendo uso das TIC).	A1 A2 A5	B5	C5 C6	D2 D3 D5
Adquirir as habilidades necesarias para unha adecuada xestión da información para a investigación: busca, selección, xestión, organización e representación da información.	A1 A2 A3	B1 B2 B3 B4	C1 C2 C3 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D5 D6
Desenvolver capacidades de comunicación orais e escritas que permitan a transmisión de coñecementos, reflexións e argumentos á comunidade científica e á sociedade en xeral empregando as TIC.	A4	B3	C4 C5 C6	D1
Coñecer e manexar ferramentas tecnolóxicas que permitan o uso efectivo de recursos en rede para o traballo en equipo.	A1 A5	B5	C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Contidos

Topic	
1. As TIC na organización da investigación: a búsqueda de información e o planteamento do problema de investigación.	1.1. Servizos de Internet como medios para o acceso a información e a organización da actividade investigadora: correo electrónico, chat, foros, listas de distribución, servidores de ficheiros[] 1.2. Bases de datos e ferramentas actuais para a investigación e tratamento da información. 1.3. Publicacións electrónicas e centros de documentación on line. 1.4. Software educativo específico de apoio a investigación: programas tutoriais, simuladores, programas ferramentas[]
2. As TIC na análise, recollida de datos e presentación de resultados	2.1. Datos cuantitativos 2.2. Datos cualitativos (auditivos, visuais e audiovisuais) 2.3. Presentación escrita e oral 2.4. Publicación do informe en modo electrónico ou autoedición
3. As TIC na investigación sobre atención a diversidade	3.1. As TIC na atención a diversidade 3.2. Enfoques de investigación sobre TIC e diversidade

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5
Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Obradoiro	Entrevistas que o estudante mantén con profesorado para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de ensinanza-aprendizaxe
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Tests	Description
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos relacionados cos contidos ou procedementos do módulo correspondente

Avaliación		Qualification	Training and Learning Results			
	Description		A1	B2	C1	D2
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	A2 A3 A4		C4	D3 D5
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	A1 A2 A3	B1 B2 C3	C1 C2 D3	D1 D2 D3
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración e presentación escrita e oral de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente e derivados do traballo autónomo	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C2 C3 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Other comments on the Evaluation

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Sureda, J.; Comas. R.; Oliver, M.F.; Guerrero, M.M., **Fuentes de información bibliográfica a través de Internet para investigadores en Educación**, 2010

Martínez Figueira, M.E.; Raposo Rivas, M.; Salgado Rodríguez, A.B., **LAS TIC EN LA ORGANIZACIÓN DE LA INVESTIGACIÓN: LA BÚSQUEDA DE INFORMACIÓN Y EL PLANTEAMIENTO DEL PROBLEMA DE INVESTIGACIÓN**, . III Encontro Internacional Fenda Digital. TIC, E, 2012

Complementary Bibliography

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Other comments

1) Asistencia continua ás sesións, esta asistencia considérase fundamentalmente para o seguimento da materia por parte do alumnado e para a avaliación, por parte dos docentes, do grao de desenvolvemento das capacidades instrumentais e procedimentais.

2) Dominio da informática a nivel usuario, o que supón o manexo de aplicacións de carácter xeral (por exemplo, un tratamento de textos, unha base de datos e un programa de presentacións), do correo electrónico e Internet.

3) Actitude favorable e receptiva para a experimentación e exploración das posibilidades que ofrecen as tecnoloxías no eido educativo.

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA**Dificultades de Aprendizaxe na Escritura e no Cálculo**

Subject	Dificultades de Aprendizaxe na Escritura e no Cálculo			
Code	O05M053V01201			
Study programme	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Dpto. Externo Psicología evolutiva e comunicación			
Coordinator	Iglesias Sarmiento, Valentín			
Lecturers	García Sánchez, Jesús Nicasio Iglesias Sarmiento, Valentín			
E-mail	visarmiento@uvigo.gal			
Web	http://http://webs.uvigo.es/masteraprendizaje/			
General description	Esta materia forma parte do módulo de Formación específica en dificultades de aprendizaxe en contextos escolares. Considera que a conduta escolar de cálculo e escritura están influenciada polos procesos cognitivos que lles subxacen e, á súa vez, polas características neurofisiológicas que as soportan. En definitiva, o logro escolar e os trastornos que caracterizan á escritura e ao cálculo, poderían entenderse como alteracións da función cerebral. Neste contexto analízanse relacións cerebro-mente-conduta e a partir dos modelos explicativos (Luria) das funcións mentais que posibilitan, dos efectos do dano sobre elas e do seu disociación ou dobre disociación, esta materia céntrase na análise das dificultades do cálculo, dos seus procesos básicos e da estrutural cerebral posibilitante; do deseño e aplicación de programas de intervención; e da avaliación da súa eficacia para a súa mellora, así como dos procesos cognitivos subxacentes e daqueles outros que regulan a súa actuación.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA

C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación
D2	Deseñar proxectos de forma autónoma
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.
D4	Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
D5	Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
D6	Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Comprender a natureza cognitiva dos procesos implicados na escritura e o cálculo e as súas relacións cos procesos cognitivos	A1		C1	
Deseñar programas de instrución na escritura e no cálculo e aplicalos conforme ás condicións experimentais establecidas	A2	B1 B5	C3	D2 D3 D4 D5 D6
Sintetizar nun documento os principais resultados obtidos na aplicación, conforme ás condicións do deseño, valorando a súa achega ao coñecemento actual	A3	B2	C4 C5	D1
Avaliar os resultados dos programas de escritura e cálculo aplicados en termos do coñecemento actual	A3		C2 C3	D2
Difundir aos seus colegas, mediante comunicacións en congresos, os principais resultados das súas investigacións ou reflexións	A4 A5	B3 B4	C4 C5 C6	D1 D3 D6
Aplicar os resultados obtidos a situacións de dificultades escritoras e de cálculo	A5		C2 C4	D4 D6

Contidos

Topic	
Cálculo	Procesamiento numérico. Dificultades no procesamiento numérico. Procesos cognitivos e logro académico matemático. Sistema de cálculo. Dificultades no sistema de cálculo: Discalculia de feitos numéricos e Discalculia procedimental. Dominio específico matemático. Principais dificultades nos compoñentes do calculo. Resolución de problemas. Procesos cognitivos implicados e principais dificultades
Avaliación e intervención na competencia matemática e nas dificultades das matemáticas	Medidas do procesamiento, dos compoñentes de cálculo e das operacións de cálculo. Relacións co logro académico. Avaliación da competencia e as dificultades na numeración, cálculo e resolución de problemas. Prevención das dificultades na aprendizaxe das matemáticas. Sistemas de intervención en procesos cognitivos e estratexias de dominio específico
Escritura	Planificación e composición escrita. Dificultades na escritura. Dificultades na composición escrita
Avaliación e intervención nas dificultades de escritura	Avaliación. Relación co logro académico. Sistemas de intervención

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5
Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.

Obradoiro	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Tests	Description
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos relacionados cos contidos ou procedementos do módulo correspondente

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	A1 A2 A3 A4	B2	C1 C4	D2 D3 D5
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	A1 A2 A3	B1 B2	C1 C2 C3	D1 D2 D3
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración e presentación escrita e oral de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente e derivados do traballo autónomo	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C2 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Other comments on the Evaluation

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Alvarez, D., Núñez, C., González-Pienda, J.A., González-Castro, P. y Alvarez, L., **The application of a computerised strategy to teach and learn mathematics in primary education**, 2008

Deaño, M., **Los conocimientos lógico-matemáticos en la Escuela Infantil: desarrollo, diseño y observación.**, CEPE., 1993

Deaño, M., **La Discalculia**, Aljibe, 1998

Deaño, M., **Dificultades de aprendizaje del cálculo.**, Marfil, 1999

Deaño, M., **Cómo prevenir el fracaso en el aprendizaje del cálculo.**, Aljibe, 2000

Deaño, M., **Dificultades de aprendizaje del cálculo.**, Gersam, 2001

Deaño, M., **Mejora en el aprendizaje del cálculo en alumnos con debilidad cognitiva.**, 2005

Deaño, M., **Programa de Recuperación y Enriquecimiento PASS-Matemático (PREP-M). Un programa cognitivo para alumnos con necesidades educativas.**, 2006

Fidalgo, R. y García, J. N., **El desarrollo de la competencia escrita a través de una enseñanza metacognitiva de la escritura.**, 2008

Torrance, M., Fidalgo, R. y García, J. N., **The teachability and effectiveness of cognitive self-regulation in sixth-grade writers.**, 2007

Complementary Bibliography

Recomendacións

Other comments

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA**Procesos Motivacionais e Dificultades de Aprendizaxe**

Subject	Procesos Motivacionais e Dificultades de Aprendizaxe			
Code	O05M053V01202			
Study programme	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinator	González González, Salvador Guillermo			
Lecturers	González González, Salvador Guillermo			
E-mail	salva@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/masteraprendizaje/			
General description	Esta materia céntrase no estudo daquelas variables afectivo-motivacionais que teñen unha maior relevancia no proceso de aprendizaxe. Preténdese que os estudantes coñezan as principais achegas teóricas, as liñas de investigación máis importantes no ámbito motivacional e con maior impacto a nivel educativo. Máis concretamente, centrarémonos no estudo das metas académicas, os estilos atribucionales e o autoconcepto.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code				
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.			
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.			
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.			
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.			
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.			
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe			
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.			
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral			
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.			
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.			
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe			
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos			
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)			
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA			
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto			
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos			
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación			
D2	Deseñar proxectos de forma autónoma			
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.			
D4	Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade			

D5 Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación

D6 Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Comprensión por parte dos alumnos das diversas correntes no campo da motivación académica	A1	B1	C1	
Coñecer as distintas condicións experimentais da investigación en motivación académica	A1 A2		C2	
Deseñar programas de instrución en motivación académica e aplicalos conforme ás condicións experimentais establecidas	A2	B1 B5	C3	D2 D3 D4 D5 D6
Sintetizar nun documento os principais resultados obtidos na aplicación, conforme ás condicións do deseño, valorando a súa achega ao coñecemento actual	A3	B2 B4 B5	C5	D1
Avaliar os resultados dos programas en motivación académica aplicados en termos do coñecemento actual	A2 A3		C3	D2
Ser capaz de difundir aos seus colegas, mediante comunicacións en congresos, os principais resultados das súas investigacións ou reflexións	A4 A5	B3 B4	C4 C5 C6	D1 D3 D6
Aplicar os resultados obtidos a situacións de dificultades de aprendizaxe	A5		C2 C3 C4	D4 D6

Contidos

Topic	
Estrutura motivacional en situacións educativas e as súas dimensións	Os estilos atribucionais, as metas académicas, o autoconcepto. Déficits motivacionais e dificultades de aprendizaxe
Os compoñentes da motivación académica	O compoñente motivacional de valor: As razóns e as metas. Evolución da teoría das metas de logro. Combinacións de metas e perfís motivacionais
Metodoloxía de análise e avaliación na investigación sobre os procesos de aprendizaxe e motivacionais que adoptan os alumnos e a súa relación co rendemento académico	Modelo de Investigación 3P (Presaxio/contexto-Proceso-Produto). Detalle do proceso de investigación para unha elaboración secuencial de procura de determinantes/indicadores de carácter familiar,persoal/contextual, de desenvolvemento e institucional/escolar con incidencia na aprendizaxe e rendemento académicos en situacións educativas. Investigación sobre perfís motivacionais

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5
Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Obradoiro	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia

Tests	Description
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos relacionados cos contidos ou procedementos do módulo correspondente

Avaliación							
	Description	Qualification	Training and Learning Results				
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	A1	B2	C1	D2	
			A2		C4	D3	
			A3			D5	
			A4				
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	A1	B1	C1	D1	
			A2	B2	C2	D2	
			A3		C3	D3	
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración e presentación escrita e oral de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente e derivados do traballo autónomo	40	A2	B2	C2	D1	
			A3	B3	C3	D2	
			A4	B4	C4	D3	
			A5	B5	C5	D4	
					C6	D5	
						D6	

Other comments on the Evaluation

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Barca, A., **Atención á diversidade na educación secundaria de Galicia: perfiles do alumnado con baixo rendemento escolar e propostas de intervención psicoeducativa.**, 2005

Barca, A., **Motivación y aprendizaje en contextos educativos**, Grupo Editorial Universitario, 2009

Cabanach, R.G., Valle, A., Rodríguez, S., Piñeiro, I. y García, M., **Los recursos motivacionales. Programa para mejorar su gestión.**, CEPE, 2007

González, A., **Motivación académica.**, Pirámide, 2005

Pintrich, P.R. y Schunk, D.H., **Motivación en contextos educativos. Teoría, investigaciones y aplicaciones.**, Pearson-Prentice Hall, 2006

Complementary Bibliography

Barca, A. Porto, A., Santorum, R. y Barca, E., **Motivación académica, orientación a metas y estilos atribucionales: la Escala CEAP-48**, 2006

Barca, A., Porto, A., Marcos, J.L., Brenlla, J. C. y Morán, H., **Estilos atribucionales del alumnado de educación secundaria con alto y bajo rendimiento escolar**, 2007

Barca, A., Marcos, J.L., Peralbo, M., Porto, A. y Brenlla, J.C., **Metas académicas del alumnado de educación secundaria y Bachillerato con alto y bajo rendimiento escolar**, 2009

Valle, A., Núñez, J.C., Rodríguez, S. y González-Pumariiega, S., **La motivación académica.**, Pirámide, 2002

Valle, A., Cabanach, R. G., Rodríguez, S., Núñez, J. C., González-Pienda, J. A. y Rosário, P., **Perfiles motivacionales en estudiantes de Secundaria: Análisis diferencial en estrategias cognitivas, estrategias de autorregulación y rendimiento académico.**, 2009

Recomendacións

Other comments

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA**Dificultades de Aprendizaxe, CI e Enriquecemento Instrumental**

Subject	Dificultades de Aprendizaxe, CI e Enriquecemento Instrumental			
Code	O05M053V01203			
Study programme	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Dpto. Externo Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinator	García Señorán, María del Mar			
Lecturers	Dosil Maceira, Agustín García Señorán, María del Mar			
E-mail	msenoran@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/masteraprendizaje/			
General description	Nesta materia proporcionarase por unha banda unha visión da intelixencia, entendida como capacidade xeral ou formada por aptitudes ou capacidades independentes, e dos modelos xerárquicos de intelixencia. Traballaranse os principais tests dispoñibles para avaliar a intelixencia, desde esta perspectiva, e a investigación centrada no adestramento e promoción da intelixencia, concretamente describirase o programa Promoción cognitiva. Complementariamente analizaranse os fundamentos teóricos da modificabilidade cognitiva, os principios básicos para que esta prodúzase e os programas de intervención.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos

- D1 Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación
- D2 Diseñar proxectos de forma autónoma
- D3 Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.
- D4 Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
- D5 Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
- D6 Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Comprender a natureza do potencial de aprendizaxe, a súa relación coa intelixencia de CI, a súa medición e interese para a aprendizaxe	A1	B1	C1	
Coñecer as distintas variables e condicións experimentais da investigación no Enriquecemento Instrumental e na medida da intelixencia	A1 A2		C2	
Implementar programas de Enriquecemento Instrumental e de medida de CI e aplicalos de acordo ás condicións experimentais establecidas	A2	B5	C3	D2 D3 D4 D5 D6
Sintetizar nun documento os principais resultados obtidos na aplicación dos programas de Enriquecemento Instrumental e medida de CI	A3	B2 B4 B5	C5	D1
Avaliar os resultados dos programas aplicados nas diferentes situacións e valorar o logro académico en función do coñecemento actual	A2 A3		C2 C3	D2
Difundir os coñecementos e resultados das investigacións aos restantes membros da comunidade científica, mediante a participación en congresos e eventos científicos	A4 A5	B3 B4	C4 C5 C6	D1 D3 D6

Contidos

Topic	
Concepto de intelixencia, avaliación e intervención	CI e factor g. Aptitudes primarias. Funcións cognitivas xerais e específicas. Metacomponentes cognitivos. Avaliación da intelixencia e das aptitudes intelectuais Promoción e adestramento da intelixencia. Procesos cognitivos adestrados. Estratexias e actividades de intervención. Programa de Promoción Cognitiva. Avaliación crítica dos programas.
Modificabilidade cognitiva	Modificabilidade da intelixencia (ensinar a pensar) Os programas de intervención. Deseño e análise das intervencións

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5
Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Obradoiro	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Tests	Description
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos relacionados cos contidos ou procedementos do módulo correspondente

Avaliación		Qualification	Training and Learning Results			
	Description					
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	A1 A2 A3 A4	B2 C4 D5	C1 D3 D5	D2
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	A1 A2 A3	B1 B2 C3	C1 C2 D3	D1 D2 D3
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración e presentación escrita e oral de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente e derivados do traballo autónomo	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C2 C3 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Other comments on the Evaluation

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Almeida, L. S. & Morais, M. F., **Programa "Promoção Cognitiva" (4ª ed). Manual e Livro de Fichas.**, Psiquibrios., 2002

Almeida, L. S., Guisande, M. A., & Ferreira, A (Eds.), **Inteligência: Perspectivas teóricas.**, Livraria Almedina, 2009

Adelinda A. Candeias & Leandro S. Almeida (2007)(Coords.), **Inteligência Humana: Investigação e Aplicações.**, Quarteto, 2007

Dosil, A. (1994)., **Enseñar a pensar.**,

Complementary Bibliography

Recomendacións

Other comments

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA**Autorregulación e Dificultades de Aprendizaxe**

Subject	Autorregulación e Dificultades de Aprendizaxe			
Code	O05M053V01204			
Study programme	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Dpto. Externo Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinator	Conde Rodríguez, María Ángeles			
Lecturers	Conde Rodríguez, María Ángeles García Señorán, María del Mar Parente, Fernanda Leopoldina Rosario Sales, Pedro			
E-mail	angelesconde@uvigo.gal			
Web	http://webs.uvigo.es/masteraprendizaje/			
General description	Esta materia forma parte do módulo de Formación específica en dificultades de aprendizaxe en contextos escolares. Pártese da estreita relación entre os compoñentes cognitivo e afectivo-emocional da aprendizaxe. A aprendizaxe autorregulada é un concepto que integra a investigación sobre as estratexias de aprendizaxe, a metacognición, os obxectivos de aprendizaxe, e, obviamente, a motivación dos alumnos. Pode definirse como un proceso activo no que os estudantes establecen os obxectivos que dirixen a súa aprendizaxe intentando monitorizar, regular e controlar as súas cognicións, motivación e comportamentos coa intención de alcanzar devanditos obxectivos. En numerosas investigacións atopouse que a aprendizaxe e o logro académico dos alumnos incrementábase na medida en que estes utilizan maior cantidade e calidade de estratexias de aprendizaxe e compórtanse de modo autorregulado			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA

C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación
D2	Deseñar proxectos de forma autónoma
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.
D4	Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
D5	Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
D6	Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos da conducta autorregulada	A1		C1	
Coñecer as distintas condicións experimentais da investigación en conducta autorregulada	A1 A2		C2	
Deseñar programas de autorregulación da conducta e aplicalos de acordo ás condicións experimentais establecidas	A2 A5	B1 B5	C3	D2 D4 D5
Sintetizar nun documento os principais resultados obtidos na aplicación dos programas de autorregulación da conducta	A3	B2 B4 B5	C5	D1
Avaliar os resultados dos programas aplicados nas diferentes situacións e valorar o logro académico en función do coñecemento actual	A3		C2 C3	D2
Difundir os coñecementos e resultados das investigacións aos restantes investigadores, mediante a participación en congresos e eventos científicos	A4	B3 B4	C4 C5 C6	D1 D3 D6

Contidos

Topic	
1. A aprendizaxe autorregulada.	1.1. Concepto de aprendizaxe autorregulada. 1.2. Fases da aprendizaxe autorregulada. 1.3. Dimensións da autorregulación da aprendizaxe.
2. Aprendizaxe autorregulada e D.A.	2.1. Déficits de planificación. 2.2. Déficits de Control. 2.3. Déficits de Regulación. 2.4. Déficits na Reacción/Reflexión.
3. Perspectivas de investigación e intervención na autorregulación da aprendizaxe e as D.A.	*

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5
Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Obradoiro	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Tests	Description
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos relacionados cos contidos ou procedementos do módulo correspondente

Avaliación						
	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	A1 A2 A3 A4	B2 	C1 C4 	D2 D3 D5
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	A1 A2 A3	B1 B2 	C1 C2 C3	D1 D2 D3
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración e presentación escrita e oral de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente e derivados do traballo autónomo	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C2 C3 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Other comments on the Evaluation

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

González-Pianda, J.C., González-Cabanach, R., Núñez J.C. y Valle, A., **Manual de Psicología de la Educación.**, Pirámide, Valle, A., Núñez, J.C., Cabanach, R.G., González-Pianda, J.A y Rodríguez, S. (eds.), **Handbook of Instructional Resources and their Applications in the Classroom**, Nova Science Publishers, 2008

Complementary Bibliography

Rosário, P., Núñez, J.C. y González-Pianda, J.A, **Auto-regulação da aprendizagem em contexto escolar: questões e discussões.**, Instituto de Educação e Psicologia, Universidade, 2004

Rosário, P., Núñez, J.C. y González-Piende, J.A., **Auto-regulação em crianças sub-10. Projecto Sarilhos do Amarelo.**, Porto Editora, 2007

Richards, P.B., **Global Issues in Higher Education**, Nova Science Publishers, Inc, 2007

Valle, A., Cabanach, R.G., Rodríguez, S., Núñez, J.C., González-Piende, J.A. y Rosário, P., **Diferencias en rendimiento académico según los niveles de las estrategias cognitivas y de las estrategias de autorregulación**, Psicología: Teoría, Investigación e Práctica, 2008

Valle, A., Núñez, J.C., Cabanach, R.G., González-Piende, J.A., Rodríguez, S., Rosário, P., Cerezo, R., **Self-regulated profiles and academic achievement**, Psicothema,, 2008

Recomendacións

Other comments

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA**Técnicas Cuantitativas de Investigación e Análise de Datos**

Subject	Técnicas Cuantitativas de Investigación e Análise de Datos			
Code	O05M053V01205			
Study programme	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Dpto. Externo Psicología evolutiva e comunicación			
Coordinator	González González, Salvador Guillermo			
Lecturers	Arce Fernández, Costantino González González, Salvador Guillermo Núñez Pérez, José Carlos			
E-mail	salva@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/masteraprendizaje/			
General description	Mediante esta materia preténdense describir algunhas das técnicas cuantitativas de análises de datos máis utilizadas na investigación psicoeducativa: as análises de correlacións e de regresión simple e múltiple, a análise factorial exploratorio e confirmatorio, a análise de clusters e os modelos e métodos de escalamiento máis básicos. Tamén se pretenden operativizar todos estes coñecementos a través dunha ferramenta informática (o SPSS) que ten implementados estes modelos e o consecuente método para a estimación de parámetros.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos

D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación
D2	Deseñar proxectos de forma autónoma
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.
D4	Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
D5	Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
D6	Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Profundar no coñecemento e dominio dalgunhas técnicas de mostraxe, recollida e análise de datos propias da investigación psicoeducativa	A1		C1	
Valorar as vantaxes e limitacións das técnicas cuantitativas de investigación en Psicoloxía da Educación	A1 A2		C2	
Dominar o proceso de recollida, codificación, análise e interpretación de datos e información coa finalidade de xerar novos coñecementos en psicoloxía educativa	A3	B1	C1	D2
	A4	B2	C2	D3
	A5	B3	C3	D4
		B4	C5	D5
		B5	C6	D6
Sintetizar nun documento os principais resultados obtidos na investigación, conforme ás condicións do deseño, valorando a súa achega ao coñecemento actual	A3	B2 B4 B5	C4 C5	D1

Contidos

Topic	
Técnicas de muestreo, recollida, codificación e análise de datos.	*
Análise multivariable e utilidade para a Psicoloxía da Educación.	*
Software de análise de datos cuantitativos.	*

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5
Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Obradoiro	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Tests	Description
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos relacionados cos contidos ou procedementos do módulo correspondente

Avaliación

Description		Qualification	Training and Learning Results			
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	A1 A2 A3 A4	B2	C1 C4	D2 D3 D5
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	A1 A2 A3	B1 B2	C1 C2 C3	D1 D2 D3
Informe de prácticas, prácticum, estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo e prácticas externas correspondente e derivados do traballo autónomo	Elaboración e presentación escrita e oral de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo e prácticas externas correspondente e derivados do traballo autónomo	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C2 C3 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Other comments on the Evaluation

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Aldenderfer, M.K. y Blashfield, R. K., **Cluster analysis**, Sage, 1984

Arce, C., **Técnicas de construcción de escalas psicológicas.**, Síntesis, 1994

Arce, C. y Real, E., **Introducción al análisis estadístico con SPSS.**, PPU, 2001

Arnau, J., **Métodos y técnicas avanzadas de análisis de datos en ciencias del comportamiento**, Universitat de Barcelona, 1996

Hair, J.F.; Anderson, R.E.; Tatham, R.L. & Black, W.C., **Análisis Multivariante**, Prentice Hall, 1999

Pardo, A. y Ruiz, M.A., **SPSS 11. Guía para el análisis de datos.**, McGraw-Hill, 2002

Complementary Bibliography

Escobar, M., **Análisis gráfico/exploratorio.**, La Muralla, 1999

Kim, J.O. y Mueller, C.W., **Factor analysis: statistical methods and practical issues**, Sage, 1987

Lohr, S., **Muestreo: diseño y análisis.**, International Thomson, 2000

Recomendacións

IDENTIFYING DATA**Técnicas Cualitativas de Investigación e Análise de Datos**

Subject	Técnicas Cualitativas de Investigación e Análise de Datos			
Code	O05M053V01206			
Study programme	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinator	Martínez Figueira, María Esther			
Lecturers	Martínez Figueira, María Esther Sierra Martínez, Silvia			
E-mail	esthermf@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/masteraprendizaje/			
General description	Esta materia céntrase no deseño da investigación cualitativa e nalgúnhas das técnicas cualitativas máis empregadas na investigación psicoeducativa. Ao mesmo tempo, danse pautas para a análise cualitativa dos datos.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación
D2	Deseñar proxectos de forma autónoma
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.

- D4 Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
- D5 Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
- D6 Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Coñecer procedementos e metodoloxías cualitativas características da investigación psicoeducativa	A1	C1	C2	
Valorar as vantaxes e limitacións das técnicas cualitativas de investigación en psicoloxía da educación	A1 A2	C2		
Dominar o proceso de recollida, codificación, análise e interpretación de datos e información coa finalidade de xerar novos coñecementos en psicoloxía educativa	A3	B1	C1	D2
	A4	B2	C2	D3
	A5	B3	C3	D4
		B4	C5	D5
		B5	C6	D6
Sintetizar nun documento os principais resultados obtidos na investigación, conforme ás condicións do deseño, valorando a súa achega ao coñecemento actual	A3	B2	C4	D1
		B4	C5	
		B5		

Contidos

Topic	
1. Aspectos introductorios	1.1. Elementos característicos da investigación cualitativa 1.2. Proceso de investigación cualitativa
2. Técnicas de muestreo, recollida, codificación e * análise de datos.	
3. Técnicas de investigación cualitativa	3.1. A entrevista 3.2. A observación 3.3. Grupos de discusión 3.4. Outras técnicas e instrumentos
4. Análise de datos cualitativos	4.1. Plan de análise cualitativo 4.2. Programas de análise 4.3. Reporte de investigación

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5
Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Obradoiro	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Tests	Description
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos relacionados cos contidos ou procedementos do módulo correspondente

Avaliación							
	Description	Qualification	Training and Learning Results				
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	A1	B2	C1	D2	
			A2		C4	D3	
			A3			D5	
			A4				
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	A1	B1	C1	D1	
			A2	B2	C2	D2	
			A3		C3	D3	
Informe de prácticas, prácticum, estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo e prácticas externas correspondente e derivados do traballo autónomo	Elaboración e presentación escrita e oral de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo e prácticas externas correspondente e derivados do traballo autónomo	40	A2	B2	C2	D1	
			A3	B3	C3	D2	
			A4	B4	C4	D3	
			A5	B5	C5	D4	
					C6	D5	
						D6	

Other comments on the Evaluation

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Hernández, R.; Fernández, C.; Baptista, M.P., **Metodología de la investigación.**, 1, McGraw Hill, 2010

Denzin, N.K. y Lincoln, Y.S. (Eds.), **Manual de investigación cualitativa**, 1, Gedisa, 2012

Sandín, M. P., **Investigación cualitativa en educación: fundamentos y tradiciones.**, 1, McGraw Hill, 2003

Contreras, J. y Pérez de Lara, N., **Investigar la experiencia educativa**, 1, Morata, 2010

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Utilización das TICs para a Búsqueda, Xestión e Codificación da Información/O05M053V01110

Other comments

Recoméndase a asistencia ás clases para un bo aproveitamento das mesmas.

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA				
Traballo de Fin de Máster				
Subject	Traballo de Fin de Máster			
Code	O05M053V01207			
Study programme	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	12	Mandatory	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinator	García Señorán, María del Mar			
Lecturers	García Señorán, María del Mar			
E-mail	msenoran@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/masteraprendizaje/			
General description	O Traballo Fin de Máster é un traballo tutelado que se realizará durante o segundo cuadrimestre e ten como obxectivo a aplicación dos coñecementos adquiridos neste Máster para a elaboración e deseño dun proxecto de investigación en Psicoloxía da Educación.			
	A este traballo correspóndelle un total de 12 créditos e para superalo é necesario a elaboración dunha memoria de investigación e a súa defensa pública			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación
D2	Deseñar proxectos de forma autónoma
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.

- D4 Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
- D5 Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
- D6 Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Aplicar os coñecementos adquiridos na elaboración e deseño dun proxecto de investigación en Psicoloxía da Educación	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B5	C1 C2 C3	D1 D2 D4 D5
Adquirir habilidades para obter e analizar críticamente a información científica e construír un marco teórico que sustente conceptualmente un proxecto de investigación	A2 A3 A4 A5	B2 B3	C2 C3	D1 D3 D5
Ser capaz de planificar, deseñar e levar a cabo unha investigación educativa orixinal dentro da área de coñecemento	A3 A5	B2	C1 C2 C3	D1 D2 D3 D4 D5 D6
Comunicar de forma científica os resultados do proxecto de investigación	A4 A5	B3	C4 C5 C6	D1 D3 D6
Preparar o informe final para a súa publicación	A4	B3 B4	C4 C5 C6	D1 D3 D6

Contidos

Topic

Planificación, deseño e desenvolvemento dun proxecto de investigación *

*

Elaboración dunha memoria do proxecto de investigación

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	15	0	15
Traballo tutelado	5	250	255
Seminario	5	0	5
Presentación	1	24	25

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Presentación e orientacións do traballo fin de máster, directrices a seguir, criterios de avaliación, presentación e defensa.
Traballo tutelado	Revisión bibliográfica, elaboración dun proxecto de investigación, desenvolvemento do mesmo, preparación dunha memoria.
Seminario	Entrevistas que os estudantes manteñen co titor/a para o asesoramento e resolución de dúbidas no desenvolvemento do proxecto de investigación e a memoria do traballo fin de máster
Presentación	Exposición e defensa, ante un tribunal, da investigación realizada polo estudante.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Seminario	Orientacións sobre a planificación, deseño e realización do traballo.
Traballo tutelado	Supervisión e orientación ao estudante na temática, metodoloxía, elaboración e presentación e calquera outro aspecto académico, así como falcitar a súa xestión, dinamizar e facilitar todo o proceso ata a súa presentación e defensa.
Presentación	Comentario e debate polo tribunal con cada estudante sobre o tema exposto

Avaliación						
Description		Qualification	Training and Learning Results			
Traballo tutelado	Memoria final do Traballo Fin de Máster. Avaliarase o traballo polo seu contido, redacción e presentación.	70	A1	B1	C1	D1
			A2	B2	C2	D2
			A3	B3	C3	D3
			A4	B4	C4	D4
			A5	B5	C5	D5
Presentación	Presentación oral do traballo ante un tribunal formado por tres profesores/as do Máster.	30			C6	D6
			A3	B3	C4	D1
			A4			D4
						D5
						D6

Other comments on the Evaluation

Na nota final se terá en conta a valoración do tutor/a.

Aqueles estudantes que non superen o traballo fin de máster na avaliación do segundo cuatrimestre poderán presentarse á segunda convocatoria no mes de xullo.

As datas oficiais de entrega da memoria e da defensa do TFM serán publicadas con antelación suficiente no espazo da materia TFM na plataforma Moovi

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

APA, **Concise rules of APA style**, American Psychological Association, 2005

Bell, J., **Como facer o teu primeiro traballo de investigación. Guía de investigadores en educación e ciencias sociais**, Gedisa, 2005

Coromina i Pou, E., **O traballo de investigación: o proceso de elaboración, a memoria escrita, a exposición oral e os recursos**., Eumo-Octaedro, 2002

Slafer, G.A., **Como escribir un artigo científico?**, 2009

Complementary Bibliography

Recomendacións

Other comments

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).